

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา ด้วยวิธีผสมผสานทั้งปริมาณและคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินเปรียบเทียบระดับความเป็นธรรมทางสุขภาพของกลุ่มชน 3 กลุ่ม โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณจำนวน 789 คน ใน 10 จังหวัดภาคเหนือ ประยุกต์ใช้เครื่องมือประเมินความเป็นธรรมทางสุขภาพ วิเคราะห์ความแปรปรวน ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีการของTukey วิเคราะห์ความเป็นธรรมทางสุขภาพด้วย Z-score เติมส่วนขาดด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม แล้วเสนอข้อมูลแก่ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาฉันทามติร่วมในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการลดช่องว่างความเป็นธรรมทางสุขภาพ

ผลการศึกษาพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติใน 7 กลุ่ม(P-Value<.001) โดยประสิทธิภาพและคุณภาพบริการ (P-Value =.170) กับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ (P-Value=.227) มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าค่าความเป็นธรรมทางสุขภาพของคนไทยพื้นราบมีค่าที่สูงที่สุด ($Z = .3293$) รองลงมาคือชาวเขาสัญชาติไทย ($Z=.0516$) และชาวเขาไร้สัญชาติ ($Z=-.3885$)ตามลำดับ แนวทางการลดช่องว่างความเป็นธรรมทางสุขภาพของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เสนอให้มีระบบฐานข้อมูลกลุ่มชาวเขาไร้สัญชาติ,การจัดสรรงบประมาณรายหัวกลุ่มไร้สัญชาติ, คุณภาพมาตรฐานของสถานบริการสาธารณสุข และการกระจายอำนาจด้านบริการสุขภาพสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

Research was conducted to compare health equity levels between three groups. These groups were compared using the benchmark of fairness. The multistage cluster sampling methods were used. The sample size for quantitative study included 789 subjects on 10 provinces in the north of Thailand and was strengthened by a qualitative component in the form of in-depth interviews. Data analysis utilized ANOVA and Post-hoc Turkey means. The counters for health equity were analyzed by Z-scores.

Results revealed a significance difference on 7 of the 9 factors (all at $p<.001$). Comparative measurements on Efficiency and Quality of Care ($p=.170$) as well as Administrative efficiency ($p=.227$) were not significant. With regards to Z score analysis Thai National Citizens were the highest scored ($Z = .3293$), Hill tribe Thai national citizens were average scored ($Z=.0516$) and Hill tribe stateless were the lowest scored ($Z=-.3885$). The means to reduce the gap between groups from the expertise aimed 1) The Hill tribe stateless data base. 2) The health needs budgetary for The Hill tribe stateless. 3) The only one standard in all health care units. 4) The decentralization to local government for provides health services.